

Departament de Pediatria
Hospital Universitari Quirón Dexeus
C/ Anglí, 31, 2ª planta
08017 Barcelona
Tel.: 93 205 57 57
Fax: 93 205 05 23
www.pediatriadexeus.com

INFESTACIÓ PER OXIUROS (CUCS)

Fulls d'Informació Sanitària (FIS)

Els cucs són paràsits comuns arreu del món. Tenen una capacitat tan gran d'infestar l'organisme humà —i especialment el dels nens— que alguns experts fins i tot han arribat a considerar-los habitants naturals del tracte gastrointestinal. És quasi inevitable que els nostres fills n'agafin en un moment o altre, i per aquesta raó ens convé aprendre a identificar-los i saber-ne algunes coses.

El cuc adult és com un fil blanquinós que pot tenir centímetre o centímetre i mig de llargada. De dia viu a l'intestí, però quan arriba la nit acostuma a migrar fins la pell que envolta l'anus per posar ous, uns ous coberts d'una substància irritant, enganxosa i picant, que és el que provoca el típic malestar dels cucs. Com que la pell de l'anus queda irritada i pica, és natural que el nen vulgui rascar-se. Però si ho fa tocant-se directament la pell, el més probable és que alguns d'aquests ous li quedin sota les ungles. Si no es renta les mans de seguida, gairebé segur que acabarà posant-se-les a la boca i es produirà una reinfecció, perquè els cucs es reproduïxen al tracte intestinal superior. En dues setmanes, el seu cicle reproductiu es tornarà a iniciar i el problema continuarà. A més, que el nen pugui posar-se les mans a la boca no és l'únic problema: el contagi d'aquests ous també es pot produir compartint joguines, llençols bruts o un vàter no massa net amb altres nens. I també poden ser inhalats o ingerits de l'aire mateix, perquè són molt lleugers i floten fàcilment en l'ambient. En aquestes condicions, l'infestació a curt termini d'altres membres de la família pot donar-se per feta.

(Una manera de verificar si són cucs és la següent: observi l'anus del nen amb una llanterna mentre dorm, unes hores després que s'hagi adormit. Podrà veure el cuc quan surt a posar els ous.)

LA MALALTIA

De vegades, els cucs es descobreixen per casualitat al banyar o canviar el nen, però el més normal és que sigui el nen qui es queixi de que li pica una mica l'anus, sobre tot cap al tard o a la nit. A força de rascar-se'l, es produirà una irritació i s'acabarà despertant o dormirà intranquil —a més de reinfectar-se tant aviat es toqui la boca—. Per les nenes és pitjor, ja que els cucs poden arribar fàcilment a la vagina o a la uretra, afegint una irritació vaginal acompanyada de flux o de molèsties al orinar al quadre inicial d'infestació gastrointestinal. El que no fan els cucs és donar mal de panxa, falta de gana, cansament o anèmia, i tampoc afecten al guany normal de pes.

Si poguéssim evitar que els nens es possessin els dits a la boca reinfectant-se contínuament, els símptomes desapareixerien tots sols en qüestió de 2 ó 3 setmanes. Però com això és impossible i a més la picor pot arribar a ser insuportable, s'ha de posar sempre tractament o les reinfeccions continuarien indefinidament. El tractament, com veurem, és senzill i eficaç.

TRACTAMENT

El tractament funciona molt bé: és un medicament que destrueix els cucs. L'única contrarietat és que no els hi fa res als ous, que són els que realment ocasionen la picor. Per solucionar aquest contratemps, el que es fa es donar una segona dosi 2 setmanes després de la primera, per acabar amb els cucs que hagin nascut durant aquest període. Amb això sol ser suficient.

Si reapareixen, és més probablement degut a una reinfecció que a una errada en el tractament, que es pràcticament impossible. De vegades, pot ser recomanable que tota la família prengui el tractament per assegurar una eliminació definitiva de la infestació. Per alleujar la picor, es recomanen els banys de seient i l'aplicació de pomades calmants que el metge li recomanarà.

RECOMANACIONS GENERALS

No hi ha cap raó per modificar la dieta ni les activitats del seu fill i no cal que es quedi a casa: pot anar a l'escola o guarderia amb normalitat. Tampoc és necessari restringir el seu contacte amb altres nens, sempre i quan les mesures de higiene siguin les correctes. El cas, com dèiem, és que la infecció és tan freqüent que resulta pràcticament impossible prevenir que s'escampin fins i tot si l'higiene domèstica és l'adequada. Per tant, les úniques mesures de seguretat disponibles i aplicables són el rentat de mans obligatori després d'anar al wàter, i portar les ungles molt curtes i netes (per evitar el contagi per rascat). Algunes mares també troben útils els pijames d'una peça o de cos sencer perquè impedeixen que el nen es rasqui l'anus directament i es reinfectedi, a més d'escampar-los pels llençols. Per cert, que la roba de l'lit, junt amb la del seu fill, hauria de rentar-la per separat i amb aigua calenta el primer dia que prengui la medicació (per evitar que els ous s'escampin per l'aire, no la sacsegí). Les joguines no cal que les esterilitzi ni res semblant, ni cal que renti especialment les superfícies de mobles o cortines perquè això no s'ha demostrat eficaç.

No hi ha cap raó fundada perquè vostè pensi que podria haver evitat l'infestació. No ha ocorregut perquè la casa no estigui prou neta, ni perquè els amics del nen no van prou nets, ni perquè tingui animals domèstics (no la transmeten). Pensi que és virtualment impossible evitar aquest tipus de malalties i, mentre mantingui una higiene de la llar acceptable, no s'amoïni massa.